

Datum: 01-11-2019

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ
كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ.
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
اللَّهُمَّ! أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ.

DANKBAAR ZIJN VOOR DE GUNSTEN

Eén van de belangrijkste eigenschappen van een moslim is dat hij dankbaarheid toont voor de gunsten van Allah. Deze dankbaarheid noemen we *shukr*. *Shukr* betekent dat je doordrongen bent van de waarde van degene die jou welgezend is of jou een gunst schenkt waarna je hem prijst. In religieuze context betekent *shukr* dat je Allah vol lof gedenkt, dat je veel liefde toont voor Allah en dat je Hem met je hele bestaan gehoorzaamt. Allah heeft ons op de mooiste manier geschapen en Hij heeft de aarde van ontelbare gunsten (*ni'ma*) voorzien. Hij heeft ons uitgerust met een verstand, gezondheid, geloof (*īmān*), kennis, intuïtie en inzicht. Daarnaast heeft Hij ons materiële welvaart geschonken. Zo vermeldt Allah het volgende in de Qur'ān: **'Jullie hebben geen gunst of het komt van Allah.'**¹ In een ander vers zegt Allah: **'Als jullie de gunsten van Allah willen opsommen, dan kunnen jullie ze niet tellen.'**²

Beste broeders en zusters!

De allergrootste gunst die Allah ons heeft geschonken is ongetwijfeld de Islām. Deze gunst is het enige middel waarmee we verenigd kunnen worden met de eeuwige gunsten in het Hiernamaals. Allah zegt het volgende in de Qur'ān: **'Hij [Allah] gaf jullie het gehoor, het gezichtsvermogen en de harten, zodat jullie dankbaarheid zullen tonen.'**³ Daaruit blijkt dat deze gunsten alleen effectief kunnen zijn als wij dankbaar zijn. In een ander vers legt Allah dat als volgt uit: **'Wees Allah dankbaar indien Hij Degene is Die jullie aanbidden.'**⁴

Beste moslims!

Heb je wel eens stilgestaan bij hoe je dankbaar moet zijn voor de vele gunsten die jou hebben bereikt? Wees je bewust dat dankbaarheid niet alleen met de mond wordt

getoond. Alle gunsten hebben een eigen manier waarop je dankbaar kunt zijn. Dat is door de gunsten te gebruiken op het pad dat Allah heeft uitgestippeld. Laat ik wat voorbeelden noemen. Zo is het verstand een gunst en dankbaarheid daarvoor uit zich in reflectie. Het hart is ook een gunst en de dankbaarheid daarvoor is godsgegedachten (*dhikr*) en het voelen van genegenheid voor de mensen. De Qur'ān is een zeer grote gunst en de dankbaarheid daarvoor uit zich in het reciteren, het bestuderen en het toepassen ervan. Het vergaren van kennis is ook een zeer grote gunst en de dankbaarheid daarvoor is het toepassen van die kennis en het onderwijzen ervan aan anderen. Het hebben van bezit is ook een gunst, de dankbaarheid daarvoor is het afdragen van armenbelasting (*zakāt*) en liefdadigheid (*ṣadaqa*). Het oog is een gunst, dankbaarheid is dat je blind bent voor de gebreken van anderen. Het gehoor is een gunst, dankbaarheid is dat je geroddeld en geklets dat je hoort vergeet. Gezondheid is een gunst, dankbaarheid is dat je smeekt en vast. Berouw is een gunst, dankbaarheid is dat je tot inkeer komt en om vergeving vraagt. Een kind is een gunst, dankbaarheid daarvoor is een goede opvoeding.

Beste mensen!

Als we dankbaar zijn, zal Allah ons helpen om nog meer gunsten te verkrijgen. Allah zegt namelijk het volgende: **'Als jullie dankbaar zijn, zal Ik [Mijn gunst] voor jullie vermeerderen.'**⁵ Beste gemeenschap, als je in Allah en in Zijn Profeet gelooft, de geboden en verboden van de Islām gehoorzaamt en je oog hebt voor je naasten en de behoeftigen, betekent het dat je Allah dankbaar bent voor Zijn gunsten. Wanneer je de waarde van die gunsten niet ziet en in verboden (*ḥarām*) zaken vervalt en je jouw aanbidding (*ibāda*) stopzet, heeft het geen zin om, als wijze van dank, formules als "*al-ḥamdulillāh*" op te zeggen. Dankbaarheid dient authentiek te zijn en daarvan is sprake als je vanuit je hart respect en genegenheid toont, jezelf nuttig maakt voor je gezin en voor de samenleving en als je goed karakter (*akhlāq*) bezit. Laten we ons verstand, ons hart, onze mond, ons lichaam niet vervreemden van dankbaarheid. Ik beëindig mijn preek met een smeekbede (*du'ā'*) van de Profeet: **'O Allah! Help mij in het gedenken van U, in het dankbaar zijn naar U en in het correct aanbidden van U.'**⁶ *Āmīn*.

Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland

¹ Al-Nahl, 16: 53.

² Ibrāhīm, 14: 34.

³ Al-Nahl, 16: 78.

⁴ Al-Baqara, 2: 172.

⁵ Ibrāhīm, 14: 7.

⁶ D1522 Abū Dāwūd, Witr, 26; N1304 Al-Nasā'ī, Sahw, 60.